

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

18 Haziran 2026 tarihinde Yüksekova Havalimanı Kavşağı'nda meydana gelen ve üç yurttaşımızın yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan trafik kazası, Hakkâri'de uzun süredir devam eden ulaşım güvenliği krizinin yeni bir halkasıdır. Güvenlik kamerası görüntülerine yansıyan çarpışma anı, yalnızca iki aracın karşılaşmasını değil; yıllardır ertelenen kamusal sorumlulukların, alınmayan önlemlerin ve görmezden gelinen risklerin bir kez daha ölümle sonuçlanan kesişimini ortaya koymaktadır.

Van-Hakkâri Karayolu ile Hakkâri il merkezi ve ilçe bağlantı yolları uzun yıllardır kaya düşmesi, heyelan riski, yetersiz drenaj sistemleri, standart dışı koruyucu bariyerler, kontrolsüz kavşaklar, ağır tonajlı araç trafiği, eksik aydınlatma, zayıf denetim mekanizmaları ve mühendislik standartlarının yetersiz uygulanması nedeniyle yüksek riskli ulaşım koridorları olarak bilinmektedir. Bu riskler yeni değildir; teknik raporlarda, meslek örgütlerinin değerlendirmelerinde, yerel yönetimlerin tespitlerinde ve yurttaşların günlük deneyimlerinde uzun süredir kayıt altındadır. Ancak sorun tam da burada başlamaktadır. Bilinmeyen riskler değil, bilinen riskler ölüme yol açmaktadır.

Son iki yıl içerisinde aynı ulaşım ağında meydana gelen kazalar bu gerçeği açık biçimde ortaya koymaktadır:

- 22 Nisan 2025 tarihinde Van-Hakkâri Karayolu'nda meydana gelen kazada 8 yurttaş yaşamını yitirmiş, 11 yurttaş yaralanmıştır.
- 30 Ağustos 2025 tarihinde Sarıtaş köyü yakınlarında meydana gelen kazada 5 yurttaş yaşamını yitirmiştir.
- 27 Ekim 2025 tarihinde Zerne Barajı mevkiinde yaşanan kazada 3 yurttaş yaşamını yitirmiş, 4 yurttaş yaralanmıştır.
- 16 Kasım 2025 tarihinde Serê Solan mevkiinde meydana gelen kazada 2 yurttaş yaşamını yitirmiştir.
- 30 Kasım 2025 tarihinde Zerne Baraj Gölü çevresinde meydana gelen kazada 3 yurttaş yaşamını yitirmiş; olay yerinde yeterli koruyucu altyapının bulunmadığı tespit edilmiştir.
- 14 Mayıs 2026 tarihinde Gedikbaşı mevkiinde meydana gelen kazada 1 yurttaş yaşamını yitirmiş, 3 yurttaş yaralanmıştır.

- 16 Mayıs 2026 tarihinde Zînya Sêvê mevkiinde meydana gelen kazada 2 yurttaş yaşamını yitirmiş, 7 yurttaş yaralanmıştır.
- 17 Mayıs 2026 tarihinde Hakkâri il merkezi ile ilçeler arasındaki bağlantı yolunda meydana gelen kazada 1 yurttaş yaşamını yitirmiş, 3 yurttaş yaralanmıştır.
- Son olarak 18 Haziran 2026 tarihinde Yüksekova Havalimanı Kavşağı'nda yaşanan kazada 3 yurttaş yaşamını yitirmiş, 2 yurttaş yaralanmıştır.

Yalnızca on dört aylık dönemde aynı ulaşım ağında en az 28 yurttaş yaşamını yitirmiş, onlarca yurttaş yaralanmıştır. Bu rakamlar istatistik değildir. Her biri yarım kalan bir hayatı, dağılan bir aileyi, yoksullaşan bir haneyi ve geri dönülmez toplumsal kayıpları ifade etmektedir.

Buna rağmen her ölümden sonra iktidar tarafından yapılan açıklamalar benzer kalmakta; kazalar münferit olaylar olarak değerlendirilmekte, sorumluluk bireysel sürücü davranışlarına indirgenmekte ve yapısal nedenler görünmez kılınmaktadır. Oysa aynı noktalarda, aynı güzergâhlarda ve benzer koşullarda tekrar eden ölümler, meselenin bireysel hatalarla açıklanamayacağını ortaya koymaktadır.

Bu nedenle Hakkâri'de yaşanan trafik kazaları artık yalnızca ulaşım mühendisliğinin konusu değildir. Bu mesele; bölgesel yatırım adaleti, kamu kaynaklarının dağılımı, kamusal hizmetlere erişimde eşitlik ve yaşam hakkının korunması bakımından değerlendirilmesi gereken yapısal bir yönetim sorunudur. Türkiye'nin başka bölgelerinde benzer riskler ortaya çıktığında hızla devreye sokulan güvenlik yatırımlarının, Hakkâri söz konusu olduğunda yıllarca ertelenmesi; yurttaşların yaşam hakkı bakımından fiili bir eşitsizlik yaratmaktadır. Bu durum, kamusal hizmetlerin eşitlik ilkesine uygun sunulup sunulmadığı sorusunu da beraberinde getirmektedir.

Bu nedenle Van–Hakkâri Karayolu ile Hakkâri il merkezi ve ilçe bağlantı yollarında meydana gelen ölümlü trafik kazalarının nedenlerinin bütün yönleriyle araştırılması; idari, teknik ve siyasi sorumlulukların ortaya çıkarılması; yurttaşların yaşam hakkını tehdit eden yapısal risklerin giderilmesi ve kalıcı bir yol güvenliği politikasının oluşturulması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Van–Hakkâri Karayolu ile Hakkâri il merkezi ve ilçe bağlantı yolları boyunca son on yılda kaç adet heyelan, kaya düşmesi ve zemin hareketi riski raporlanmıştır?
2. Bu risklerin kaçına ilişkin önleyici çalışma gerçekleştirilmiştir?
3. Hakkâri genelinde ulaşım koridorlarını kapsayan güncel jeolojik risk haritası bulunmakta mıdır?
4. Bulunuyorsa söz konusu harita en son ne zaman güncellenmiştir?
5. Zernek Barajı çevresi, Serê Solan hattı, Gedikbaşı ve Akçalı bölgelerine ilişkin özel risk analizleri yapılmış mıdır?
6. Son beş yılda bu bölgelerde gerçekleştirilen koruyucu jeoteknik yatırım miktarı nedir?
7. Yol güvenliğini etkileyen kaya düşmesi ve heyelan risklerine ilişkin olarak ilgili kurumlara gönderilen uyarı raporlarının sayısı kaçtır?

45934

8. Hakkâri'de iklim değişikliğine bağlı olarak artan aşırı yağışların yol güvenliği üzerindeki etkilerine ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır?
9. Bakanlığınızın risk değerlendirmelerine rağmen uygulanmayan koruyucu projeler bulunmakta mıdır?
10. Yaşam hakkını doğrudan etkileyen jeolojik risklerin giderilmesinde yaşanan gecikmelerin sorumluluğu hangi kurumlar tarafından üstlenilmektedir?